

Falešný zlatník.

Napsal Dr. Vagus.

V klenuté přízemí místnosti okresního soudu v Otradově, mluvitelských, púlsahových zdí a za mířících oken, jež pro větší bezpečnost opatřeny byly duhovými okenními, stal při svém stole v plné práci pan berní Vofisek. Byl to člověk drobný, nizkého čela, chudých, prokvetalých vlasů a hnědých, přehlávaných očí, jež zdály se pronikat i nejtajnější záhyby útrobu a kapsy poplatníků. Čekal, krátké kotlety, tenké, sevřené rty a zlaté brýle na špicím nose dodávaly tváři jeho výrazu kamenné zrnitosti, ve které marně bys hledal záblesk nějaké myšlenky nebo záblesk soucitu.

Sučnými prsty probíhaly listy bankovky a stříbrňáky, jež kladi v hromádky a roval v sloupec ky.

Pan berní dělal kasu.

V téže místnosti, jež označovala se obvyklou erární nečistotou, nejbližší stolu pana berního seděl v pohodlném, vlastním křesle kontrolor Hrubý, do hlada oholelý, obklopený a těžce pohodlý. Prací nikdy se nepřetrhl a myšlením teprve ne. Byl hrd na své postavení, měl dům a byl v celém Otradově vážen osobou. Podmloučavě jazykové sice říkali, že k váženosti své přišel jako slepý k houslím, že byl dříve panáckým pojezdčím, ale bůh to sud! Lidé jsou zlí.

Kromě této dvojice seděl tu mladý, světlý adjunkt vyzývavě ho knírka, příjemně tváře, ale oči tak dobrácké, že jste se věru podivil, jak se do této tvrdé společnosti dostal. — Inu, šel za chlebičkou! — Snad za něco let stane se také takovým konšimním tvorem s možkem vyprahlým na suchopárů prázdných instrukcí a formami, bez myšlenky, bez lásky a vznětu, jako jeho představený. Nyní ovšem jinak. V mladém hrudi dosud bílé vroně srdce a v hlavě tkví mu jediná myšlenka — mydlářova Andulka.

Však také kam se kdo podíval na jeho stolec, na podložku, na akta, všude setkal se s ozdobným "A" ve všech velikostech a tvarech. Stalo se také nezdárka, že tyto kaligrafické produkty přišel i do vázučků konceptů úředních a měl z toho nepřijemné optačky. O lásce! Ty kalichu trpkosti!

Pan adjunkt Klobásek odložil pero a zahledl se zamříženými očky do volného prostoru na náměstí, odkud jen úkradmo odpodělní papírský sluneční sem sourem zapadaly.

I to slunečko jakoby se bálo vniknout plným jasnem do potuchlých místnosti, kam lidé tak neradi a těžce vcházejí, aby tím lehčěji odešli. Snad se také bálo o své zlatě...

Zrovna proti bernímu úřadu byl mydlářský krám pana Kleofáše Vobínusky, otec drahobecné Andulky, kteráž byla předmětem veskrvých přání a snů mladého adjunkta. A jaký div? Děvočka jeho věrná, dobře vychovaná, jediná dcera, pěkný věčný dům, ho spodářství a hotové peníze — čeho si mohl více přát? — A hlavu si vše, Andulka se zakončila do jeho dobrých očí, zalíbily se jí vřobné knírky, zkrátka, kdož ví, jak a proč, měla ho také ráda. — Pan otec vše nekládá přezdíček návštěvám zamlouvaného adjunkta, ale přec někdy zaháněl, že by raději viděl, kdyby "ten adjunkt" byl mydlářem; co přec s takovým!

"Komu to mám dát?" říkával, "Je to v rodině sto let a teď? Berní adjunkt! Brát dovezení, to věřím, všechno — i poslední krávu!"

Me roztočila Andulka pohodu. Jen hlavou, nechopila tatínka oběma rukama kolem krku, a bylo po odpo.

"A což by nemohl být Matějůvek mydlářem?" nadhodila jednon otel.

"Hodka, ty máš rozum! Císafský adjunkt, a mydlářem! To mýdlo bych rád viděl..." smál se starý Vobínuska na plné kolo.

"Matějůvek dovede všechno, všechno, jen když bude chtít, tatínku!" brnila se Andulka.

A to vše, dům, živnost, hospodářství, celý ten klidný život bez nosu a sekatur tak jasně a vášně vystupoval před zadumanými zraky adjunktovými, když jako z udělání objevila se mezi dveřmi Vobínuszkova krámu ztepilá postava Andulčina.

Pan adjunkt vyletěl ze svého posolství jak šídlem bodnut. Stole se zapotácela a těžký svazek spíš spadl hmotně ze stolu.

"Pro boha jich prosím, co dělá, pan adjunkt?" zazněl ostrý hlas pana berního. "Já dělám kasu a oní —! Zase spali? — To je pěkná služba. Škoda každého krejčaru, který slavný erár za"

hle vylazuje," dardil se berní smekaje oči s obkahaného mladíka na vášnou tvář paně kontrolorovny, jakoby se dožadoval souhlasu.

"Ani pořádně německy nemluví. Co z něho bude? Háb' leh' nechtěš? Nemam pravdu?" pňlyvoval pan kontrolor.

"Ale což se neno stalo? —" odvažl se ozvatí pan adjunkt.

"Vždyť se tu dřín od rana do večera."

"Ano, stalo se, pane adjunkte, neboť mluven by mi pro váší rekne me třeba umyvenost. — byl proklamí podokrovy, dokonce spoukl falešný zlatník. — Tu je, poďte se! Který jen osel ho..."

"Snad ani není falešný," upadl kontrolor. "Ono lodacos vypadá... To se musí prozkoumat."

"Tak jen se podívejte, panové, je napadně hladký, raz nepatrně vynika, na obrubě pasmeny neznačely, a ta lehkost a zvuk! — Poslechnete."

Cvrkl zlatníkem o mramorovo vodu desku a zaznělo to, jakoby střívením udeřil.

"Co tomu říkáte?"

"Ja, ja! Nežda se mi, ten by až mohl být falešný," odpovéděl důstojně a přesvědčivě kontrolor.

"A co voní tomu..."

"Když pan berní sám a pan kontrolor taky — proč bych já měl něco... Ano, zda se, jako že by mohl být falešný."

"Musíme ho poslat do müncautu, tam jsou od toho, den bych rád věděl, který darebák mu ho podstrčil, je teď spatnost mezi lidem!" brněl pan berní. "Vemte si ho na starost, pane adjunkte a bezpečně ho pošlete do müncautu, jak jsem řekl. Holota! Zase zlatka škody!"

Berní s kontrolorem uzavřeli kasu, odevzdali adjunktovi Klobáskovi "pozastavený" zlatník a hovořice o lidské špatnosti odcházel z pomuré místnosti do lepšího světa.

Sotva za nimi dveře zapadly, zavolal adjunkt sluhu Špačka.

"Poslouchej, mam dnes te dříš, až po krk. — Tuhle je falešný zlatník, ještě dnes musí do müncautu do Prahy, Expedujou ho, a tuhle máj výzývku, S Bohem!"

Pan adjunkt opatřil si světlácký klobouk, popadl hůlku se stříbrným kováním a polhvizduje si předal taky na čerstvý vzduch.

Asi za tři neděle došel berního úřadu objemný list v obyčejné hrubé žluté úřední obálce s nadpisem "K. k. Múncaut".

"Tě ho tu mamé!" řekl pan berní, a vzněl, jak se při úředním výkonu sluší, ustříhoval okraj o balíky, z nich vyřadil složený "přípis" a v papíře zabalený malý předmět, Rozevřel akta a četl:

"Tamtudně somitrodně zastaly falešný zlatník byl zjedněrně uznán za pravý, o čemž se akt, Corpus delicti přilehá."

Podpis nečitelný.

"Ale to je přece nemožné!" zvolal berní překvapen. "Byl bych přísahal, že zlatník není v pořádku, že jo, pane kontrolor?"

"Doveclá má řeč, pane berní, leda by ho byli cestou vyměnili. Sondrbáre kšičte!" kroužil hlavou kontrolor.

"No, že je tenhle zlatník pravý, pozná i slepý," dardil se berní, prohlížeje várečný zlatník.

"Vyměnil, vyměnil! Ale jak? Voni ho přece pořádně odeslali, pane adjunkt, že jo?"

"Já — já prosím ne, tamhle pan Špaček byl tak laskav, já spěchal a on to za mne..."

"Idou sem, Špaček! Tak voni expedovali ten zlatník? A řekl nou má, jak?"

"Jestě ten den, pane berní," ztepřil se sluha jak v raportu. "Na postě ho vzali, neřekli slova a hodili ho k ostatním, tedy to bylo v pořádku!"

Špaček vyřázel slovo za slovom v nesmírném sebevědomí.

"Co to mluvíš, hodili k ostatním? Ježíš Marja — mě něco napadá! — Jak to vlastně na müncaut poslali?"

"Tu bože, jak! Vždyť jsem to nedělal ponejprv! Napsal jsem poukázku na e. k. müncaut a —"

"Vždyť nemusi být tak zle, když si toho ani natohre nepovzbuší!"

"Co mi to říkáš, pane kontrolor? — To je poskosený stáry jeho pravomocí! Na to je těžké paragraf a ja to musím udít."

A voni to odnesou, pane adjunkte, rozumel?"

"A co bych já odnáš?" odpovéděl s olympickým klidem Klobásek. "Nao, ja, vlastně tohle všechno potřebuju? — Než bych v te cestu otročím varil klb, raděj' budu tamhle naproti varit mydlo. Osmamují, že vystupuju z onadno služby. Mi netá, panové!"

Dobřík, vzdychl se, odešel, za nechtaje pana berního, pana kontrolora i sluhu Špačka v nesmírném úžasu. Nikdo z nich ne pamatoval, ba ani jakývsi neslyšel, že by takhle někdo byl sekl "karierou".

A pan Matěj Klobásek od těch dob varí mydlo, a dobře varí. Vpravil se do toho snaze, nežli sam se nadal, že dnes už parkem strem v Otradově a panové berní a kontrolor dopřávají si při se tkane oči, že si s váženým panem starostou potrasají rakou.

"Sondrbáre kšičte das!", říká va potom pan kontrolor, vlastně naš bojádný adjunkt ani neprohodil."

Pan berní potřásá hlavou, za myšl se nad podivnými cestami kariery onedni a vřivni, a někdy příborko dokládá:

"Jo jo, ten člověk vylhal na zlatník velké terno — a ještě k tomu na falešný!"

A tatík, vlastně teď již dedeček Vobínuska si říhoje, že to jesto v jeho rodu tak brzo meza jde.

Ptáče.

Popolední slunce červnově za levého krajínu zárem a esla vesnice na müncaut navstí, o než se papírský sluneční nejvíce opraly, jakoby znenáhla usnula. Zdálo se, že všechno osvojují chladu a přehled do blízkých, hustých lesů, vystupujících s pasmím libetů Brd. Přechal přes zlatonoucí pole, přes pokosené louky, přes nízké stromoví ovocné, a jenom na jediném překážku na úteku svém narazil. Na rozsáhlou zahradu, která ležela mezi vesnicí a lesem, a která všemi korunami stromů svých a všemi bujnými, hustými křovinami zachytila oči chladu, aby zachytila květín a svěží travničky pod nimi nezhybnuly žítím.

Tato zahrada byla jako výkroj z velkého, starého parku, a na jejího letohradě uprostřed podobal se panskému sídlu. Osmu tu na někdejší hůle planěně před pěstováním vykončil rozmar i vkus boháče, jehož jméno dávno zamiklo v krajíně, jako se byl do všech úhlu světa rozptýlil majetek jeho, když byl postřehn upadkem. Teď bylo krásné to zátiší letním sídlem paně Korovévy.

Pod skloninou velkých jasanů, jejichž letorosty jako vodopán splyvaly až k zemi, na lenosce s kolesky sedel pan Arnold Korovec, bývalý tovarník. Pravým loktem opíral se o mramorový stolec, jeho pravá noha byla natažena a spočívala na nízké židli, která byla jako pokračování a součástí jeho lenosky. Na první pohled bylo zřejmé, že noha ta jest nějak raněna, malomocně, nehybná.

Na stolků bylo rozloženo velké množství novin i knížek, na něž přesty Korovec netrpělivě pokleňovaly, zatím co zraky jeho nedočkavě se upíraly k veranda letohradku, s níž vedly schody úpíně do zahrady. Konečně ruka starého pána zdvihla se, jako na mahavě, a udeřila palčikon na zvonek. Stržný zvuk vlnil se tísimou zahradou, ale nikdo nepřijel.

Čelo starého pána zvrátilo se a zvonek zazněl novým, silnějším úderem. A teď ozval se z domu hlas:

"Tě, už, tatínku!"

A silně dívka, vzběhnví ze salonku při verandě, spěchala k rondelu pod jasanů.

"Kde vězíš, Milado?"

"Strojka jsem se, tatínku, ale již jsem u tebe, A teď —"

Odhvěkla se. Starý páu dival se na ní zkomavě, měče deera od hlavy po paty. Byla oděna lehotoučím, jasné modrými šaty z látky tenké průsvitné, a pravky nesla široký slavný klobouk. — Byla podobná motýlu, který jen na chvíli spočinul v mílném chladu stíně zahrady, aby se v nej bližším okamžiku vznese do svěžího vzduchu, chvějícího se pod jasným sluncem.

Obač starého pána sesňarulo se a skoro spřijlo nad nosem a zježilo se. Čelo znova se zvrátilo.

"Kam jsi se strojila?"

"Zapomněl jsi, tatínku? Dnes je do našich lesů výlet z Prahy — o druhu bude zde vlak. Přijdou všichni, rekla jsem ti o tom pře-

devětem — půjdu jim naproti a pak s nimi do lesa. Mají hodbu, budeme —"

Dívka nedobručila. Tvář starého pána pokrývala se za jejího výrazem nevěstím, ale poje dnoh oči jeho smekly se na žluť pisek pod jasanů a hlásem h rostlivým, jako mluvíva nespočto jeme, urazene, malomocně dítě, řekl starý páu.

"A je zde mamé (ustat sam pravda)? Sam, až do večera, o pústn jako starý tulák!"

Vzávěr radosti a těsní, jenž pokrýval tvář divčiny, když byla překvapila upřel, jako by se byl sval unavivý, avš, a sotva slyšně odpovídala Milado:

"Nemamati jsi přemě tatínku, když jsem tě předevčím zadalá..."

"Rozumel jsem ti, že za mní chces k večeru..."

"K všem, tatínku!" rekla dívka, teče potlačujíc lítostivý zvuk, "pak již budu pomýšlet na návrat — bude po všem."

"A sam zde mamé zůstat?" vyřekl otec.

"Do zde fetat," rekla dívka tí se.

Staroch zasmál se hoře.

"Teda! Co mi platna teta! Kdo mi bude předčítat? Prámo! Slova je nerozumím, A jde-li ty, mui si teta s tebou! Sama nemůžeš. A pak zde zůstat sam. Avč, — mudi si zavolati zahradníka Va- lentu, a ten mne bude tvrat pruskou valkou. Ovšem, což pak se starým tatínkem! Dokud mohl, tu směl se dít na starou rodinu až mni vrbich kotle nolu potřáhl a nadosmrtil mrzaka z něho udelal. To mamé jíst, o tom vim, to je moje obla vřivna. A když je třeba, abys mi něco přelala, utecš m. Kdo mi poda slavení vody, až odjedeš? Teta! Kdo pak se ji dozovím, když půjde s tebou! Valenta, ne? Ruce mu smrdí ta- bačkovou moekou, stíka palec do sklenice. Ach, že mui kotel celé ho neroztřátl!"

Znělo tvrdě vše, co pronasel, — tak vřivavě, bodavě. Dívka hleděla na otec jako vinnice a všechna radost z krásného dce, všechno těsní na pražský výlet jakoby v ni pomrzalo. Chvěla osi říze, ale cítila, že by se jí hlas rozcheval, cítila pláč z pokorení, z pokorání otceva, mřela. Nahle odskočila k blízké lavice, položila na ni klobouk, schúlala se nad ním, jakoby cosi upravovala, ale jen aby pokrýmání otřela za vřivé oči, a otčivši se již byla u otece a s vřivoucnou veselostí zvolala:

"Vždyť nikam nepůjdu, tatínku! U tebe zůstanu, to se ví, ať si v lese děláš, co chceš! Je tak borško... Tak tedy, co mam číst?"

Staroch nepostihl, co je v těch slovech odřikání zlámaného srdce divčiny. Pohled dečí nějaké noviny, okázal přestem a řekl:

"Tady."

A dívka četla. Jakousi úvahou politickou, které naprosto nerozuměla. Četla, a staroch nechtěl, co vše klokotá se v tom hlase divčím. Sledoval jen obsah úvahy, na ně jiného nemyslel.

Četla neuvěřně klokotání hlasu mřela a již zněla zcela jednotvárně slovy, vět, odstavce.

Panu Korovi znenáhla se zavřely oči a pojednou se ozvalo — chrupání. Usnul. Dívka čela je- kote chvílku, hlásem slabnoucím a slabnoucím, konečně ustala. "Po- viny klestí jí do klína. Dívala se na otec, na tu zrytou, sestaru bou tvář, a bylo jí, jako by jí mu- síla zblábit a vyprosit si tím od- pústění, že ho chtěla opustit..."

Z dáli ozvalo se pískání vlaku, blížilo se více a více. Staunul, vše u- tichlo. Potom stroj zahvízdal, za- súpěl, a nové hnutí se ozývalo, díd a dále, až zamiklo kdesi v pro- vřavých skalách, daleko, daleko. A od nádraží ozvala se vesela hudba, vzdabující se k lesu. Vše ztižilo. Z očí divčiny perlily se velké slzy.

Tu nad hlavami obou, spícho otece a rozlitostně deery, rozep- lly se pták nějaký. Jaký pták? Mřada nevěděla, neuvažovala o tom. Ale pe, až se v ní srdce zača- chývalo. Uplyne krásné, snavé odpladne, odejdou vřivníci, sne- se se noc — a jak bylo věra a jak bylo věra a po všechny ty dny, tak bude i zitra, a po všech ty dny budoucí. Pusto, ticho, je- dnotvárné. Jen oči bude předčítat —

Ale ještě něčí sluch postihlo val pent pláč. Otevř. Vniklo mu v drimotu jeho, zaned v sen. A snil. A sen i peni smadel ho pojednou v dalekém minulost. O- učil se mlad, bujarý, chťivý živo- ta. Dvalet let je mu, dvaadvacet. A sudi v jakési krásné zahradě oí hají, a vidí vedle sebe divčín u. Čela její bystř, všechny její rasy vstupují mu na oči. He, to jest ona, první jeho láska. Vybě- lila z domu, z rodiny, aby s ním pohovořila, když přijel úkradmo za ní, po níž utrál každým de- chem. Ach, mladá! — Laskal jí, vlnil k sobě, a když konečně na-

lehla, aby jí odešel a domo jí propustil, zvednul, zchrotil, až zval, opět objímal a líbal — a dral to dno setřevalo. Tam da- leko v zabradím domě stonala její matka, ale jeho prosby, jeho zapřisahání bylo sluhaj, dívka zůstala, aby naslechala jeho přisahání, a jej nsta přijímala jeho polibky, jímž přisáhl své žpeřoval.

Ptak přje, a starého pána po- pada to pent za srdce, i ve smu. Neskonala slast, dávno zapome- nosta, prochýva všeho jeho m- tro, modrá obloha klene se za ním, vše dře jarem a každý květ, každá travinka jako by šeptala Mřidi, mladá!

Ptak utichl, staroch se probu- dil z drimoty, sen upřel. Nepo- hnu se sebou, otevřel oči a spatřil deera. Hlava jej opira se v dlab, z očí kamou slzy do klína. Taky jí peť pravil, o mladi, o nekou, kdo dnes přijel s ostatními, na koho se řčila, po jehož usmívání a po- bledu toužila. Ptak dopel, palden přebně, slunce zaple — a Mřida- ka jeste včec bude plakati na lížku svém. Snad se vrati ptáček a zase bude peť, ale dnešni den již nikdy se nevrati, a nikdy se nevrati ztracená chvěle stěsti, již jí přimásl.

Starého pána bodla světláka: — Chlěl zvolati na deeračku, ale vzpomatoval se. Nema vědět, že jí viděl slezi. Zavřel oči a z líb- bota vzedel.

Ulekla se dívka, rychle osušila oči, chopila se novin a tichým hla- som počala čísti.

"Teď oteč oteřel."

"Mřidko!"

"Poroučí, tatínku?"

"Jdi, ať mi přinesou kávu, vo- du, jdi, deerunko! A řekni tetě, ať se nemeka! — Jdi, abyste sly- Vlak přijel, pravda!"

Vřivěna hledí deera na otec. A hnutí se:

"Tatínku, zůstanu u tebe!"

"K čemu, deerunko? Jiz nebe- hie slyšet! Ale vezmi pláč, kdy- by se přihnala boufka, deerunko. A nebuděj se — ja vim, budete tmučít — nepij ubřata. A zavolej mi toho starého krokodila, Va- lentu, chce mu něco. Tak dělej, dělej deerunko, ať jde!"

A když deera jeste vahala, jako v rozpacích, máli taky tentokrá- te otec poslechom, vykřikl nahle pan Korovec:

"Teta! — Valento!"

Za chvíli stála před starochem káva i voda, a na nízké lavice sedel Valenta. Jen jeste zahlédl pan Korovec, jak se na cestičce za- mihly bléde modré šaty dečiny, vrátka zahradní skřipla, dopadla zase, zámeč evkl, ticho bylo.

A starý páu blondil zraky v korunkách stromů, jako by hledal ptáka, který mu tak zapel do sna a který mu tak připomnul, jaký je rozdíl mezi stárim a mladim.

Ale ticho bylo, ptáčka nevidět. Splnil svoje poslání, a zaběhl kamsi, skryl se, nevěda, co dnes vykonal klokotavou svojí písní.

Odvod.

Napsal Václav Mácha.

Franta a Honza byli dvojčata. Oba pracovali na panském, byli hezčí, osmahli a silní hoši. Franta byl přibližly a byl mnohem sil- nější i zdravější, než jeho bratr; takových svalů neměli chlapi po celém okolí! V době, kdy šli k odvodu, Franta byl pravý obr. Jiz před odvodem koupil si jed- nou vojenskou čapku. On vášní- vě miloval vojsko! Chodival ca- sto po dvoře, tleskal si do dlaní a volal: ajns, evaj — ajns, evaj — Viděl-li maširovat vojáky, škákal radostí do výše, vyhazoval okřáči a křičel: hora! Pti zvucích vojenské hudby počinal si nad ni- ru dvoce.

Tak se na to těšil! Noc před od- vodem celou probděl. Asi přé- krátke se nyl (tělo při tom drhnul kartáčem) a ustavičně se domní- val, že není dosti čistým. Šaty klepal a eidl — tak spjatými se mu zdály. Boly tak dlouho ležil až se v nich viděl. Oběkl zeřla nové prádlo, jež si koupil zvlá- stí k odvodu ze svých úspor. Pak na- mazal vlasy pomídon, v prostřed hlavy udeřil hřebem pesniku a od ní rozčesával je na obe stran- y a hodně do cela. — Na hlavu nasadil si vojenskou čapku, ho- ky na stranu, vytáhl z kapsy har- moniku a vyšel pyšně, záře št- stím, na naves.

Hoši se shromáždřovali. Přišli otceva, matky, holky a bylo plá- če, křiku a objímání, jakoby na stávil soudný den. Naposled do- stavili se muzikanti, kteří se zda- li býti úplně passivními a nejvíci li židnou účast. Honza šel s ni- lou, všecek zaražen a Franta v- skakoval a vyskal. Spustil na har- moniku vojenský mureš a když mu zlostně rekla, aby toho nechal, že už se vrátil se a zastyděl... Ho- best dostoupila vřivolu, když spustila muzika. Chlapi dali se

do zpěvu a tak strasená a senči- mentalita byla ta jejich nota!

Franta nese matku, rechevada- a z ruky na ruku postřadala...

Junáci brali se okolo krku... Franta už radostí řval. Viděl se na vojno. Všecko to maštruje. — Silnice, prachem — dleko daleko to maštruje. — Oči vni na kouch, muzika hraje a on na modré šaty, rmenič — oh! Až se zapotácel rozkousl.

Honza byl již odveden, když Franta stal v řadě, z polu vysvě- lila a s trochu pochuchem uče- sem — a usmívala stýděl se, jako dítě. Honza vojákem. Tak se na to těš! Honza je také vojákem a on Honza přeprer, každou chvil- li mu nabije — vsični se ho bojí, on bude nejlepší vojákem z nich.

Lada! Četník se na něj útr- pně ohlží — hlupák — lituje ho asi, že musí býti vojákem, že na- něj čekají meznámé utrapy a trá- pice, ale to on pravě chce; chce býti vojákem a bude jim a bude to hezké! Půjdou po bíle zapo- sene silnici. — Avšak již ho vola- jí: jde!

Bylo mu divno, že ho nevzýv- vají, aby svedkl prádlo a postavil se pod míru, jako čmí druzí. I on tak sám. Odehnal jej. Dali hlavy dohromady, pokřáči- jimi, když jim starosta — cosi vy- světoval, poměřil pera do kála marn — Ale pro Krista Pana, vždyť on chce býti vojákem — on musí býti vojákem! Vyráží ze sebe zvuk, tabyl, straslivý zvuk, jako zvíře... Četník a voják k ně- mu přiskočili; byl však již tich, ruco mu sklesly a — plakal. No- by se mu chvěly, kleš na kolena — a tak naby klečel v dveři a plakal, tak šťastivě plakal, až by- lo všem užko...

A pak ho oběklí...

Na dvoře seděl odvedení za stoly, poltlím pivem, vsični je- ho známí, vsični, jiz se ho báli...

Zpivali právě sluku:

Vím tě, máj synu, kdo te dal na vojno, kdo je toho přemá? Vavazovskéj jemoštopá — ten mē sam odvětlí dít, ten je toho přemá... atd.

V tom spatřil Franta, Milena jeho stála u něho a marikala a on lnyzl řít. V knoflíkové dírcě měl pestrou kytičku a v ní obrazek cisá- rny. Bratři podivali se na sebe, začali pěstě a než se kdo nadál, smýkali sebou po zemi. Zavěděl jeden druhému — svou nehodu!

Franta klečel na tělo svého bra- tra a volal zoufale, oči máje plně slzi a tvář rudou a spocenou: "Vidíte, že ho přeprer! A přece nejsem vojákem. A on je! On je — ten —"

Vzchopil se najednou a utíkal zběšle do průjezdu, na ulici, ke bráně a do poli, až všecok zmoučen a udeřen, kleš na cestě v lese. Za chvíli se z toho probal.

Česlil a hleděl tupě před sebe. Trvalo to asi hodinu. Nahle za- slechl zpěv. A vždy jasněji a určité- tji:

Odvětlí mne, odvedl za nysilvee — Abych nemohl chodit k mej panence... atd.